

Briselē, 12.9.2023.
COM(2023) 534 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Pirmais īstenošanas ziņojums par vienoto digitālo vārteju

Saturs

I. ŠOBRĪD TIEŠSAISTĒ – Informācijas, palīdzības pakalpojumu un atsauksmju rīks pret šķēršļiem vienotā tirgū.....	3
A. Piekļuve informācijai tiešsaistē portālā <i>Your Europe</i>	3
B. Kvalitatīvas palīdzības sniegšana uzņēmumiem un pilsoņiem.....	8
C. Ziņošana par šķēršļiem nolūkā uzlabot vienotā tirgus darbību.....	10
II. DRĪZUMĀ – Tiešsaistes procedūras un vienreizējas iesniegšanas tehniskā sistēma.....	13
SECINĀJUMI.....	17

Vienotā digitālā vārteja¹ (VDV) ir viena no vērienīgākajām ES e-pārvaldes iniciatīvām publiskās pārvaldes digitalizācijai. Tā ievērojami palīdz samazināt uzņēmumu, pilsoņu un iestāžu **administratīvo slodzi**. Izmantojot tīmekļa portālu *Your Europe*², VDV izveido vienas pieturas aģentūru, kas uzņēmumiem un pilsoņiem nodrošina:

- uzticamu un atjauninātu **informāciju** par vienotā tirgus noteikumiem un procedūrām visos pārvaldes līmeņos;
- tiešu, centralizētu un vadītu piekļuvi **palīdzības un problēmu risināšanas** pakalpojumiem;
- tiešu piekļuvi dažādām **pilnībā digitalizētām administratīvām procedūrām**, attiecībā uz kurām vienreizējas iesniegšanas tehniskā sistēma (*OOTS*) ļauj iestādēm visā ES pēc lietotāju pieprasījuma **automātiski apmainīties ar apliecinājumiem**;
- **atsauksmju rīkus**, ar kuriem ziņot par pakalpojumu kvalitāti un šķēršļiem vienotajā tirgū.

VDV³ **uzlabo Eiropas uzņēmējdarbības vidi**, palīdzot uzņēmumiem, sevišķi MVU, kuriem bieži ir mazāk resursu un zināšanu nekā lielākām organizācijām, labāk izprast un izmantot savas tiesības un iespējas, ko dod vienotais tirgus. MVU gūst lielu ieguvumu no VDV sagādātās administratīvās vienkāršošanas un digitalizācijas. Uzņēmumi, sevišķi tie, kas darbojas pāri robežām, **ietaupa daudz laika un naudas**, izmantojot VDV, īpaši tad, kad mēģina apkopot informāciju vai veikt administratīvas procedūras⁴.

VDV arī daudzās jomās vienkāršo **pilsoņu ikdienas dzīvi**, piemēram, ceļošanas, darba un pensionēšanās, izglītības, ģimenes tiesību un veselības aprūpes jomā, kas ir būtiski, lai maksimāli izmantotu viņu tiesības brīvi pārvietoties, sevišķi pār robežām. Tādējādi VDV palīdz pilnībā atraisīt **vienotā tirgus** potenciālu⁵ un sasniegt ES digitālās desmitgades⁶ mērķrādītājus, vienlaikus sniedzot reālu atbalstu mazajiem uzņēmumiem.

VDV nāk par labu centieni, kas veikti saistībā ar dažām konkrētu nozaru vienas pieturas aģentūrām, piemēram, valstu kvalificēto profesiju centriem vai vienotajiem kontaktpunktiem⁷, kas izveidoti ar Pakalpojumu direktīvu. Tomēr VDV ir visaptverošs un integrēts risinājums, kurā ņemtas vērā visas uzņēmumu un pilsoņu vajadzības visā to mūžā.

VDV ievieš pa posmiem kā dalībvalstu un Komisijas kopīgus centienus. Tās ieviešana sākās 2020. gadā, jo īpaši – portālā *"Your Europe"* darot pieejamu informāciju par tiesībām un procedūrām ES un valstu līmenī. **Līdz 2023. gada beigām dalībvalstīm būs jānodrošina, ka administratīvās procedūras 21 galvenajā jomā ir pilnībā pieejamas tiešsaistē**, arī pārrobežu lietotājiem, un ka tiek izveidota *OOTS*, lai nākotnē varētu apmainīties ar attiecīgajiem dokumentiem.

¹ Izveidota ar Regulu (ES) 2018/1724.

² [Your Europe \(europa.eu\)](https://your.europa.eu).

³ Kopā ar citām attiecīgām ES iniciatīvām, piemēram, [Eiropas e-tiesiskuma portālu \(europa.eu\)](https://europa.eu), ES sabiedrību tiesību digitalizāciju (Direktīva (ES) 2019/1151 un COM(2023) 177 final) un [Uzņēmējdarbības reģistru savstarpējās savienojamības sistēmu \(BRIS\)](#), kas savieno visus dalībvalstu uzņēmējdarbības reģistrus.

⁴ Pētījumā tika aprēķināts, ka pārrobežu uzņēmumu izmaksas ir par 50 % lielākas nekā vietējiem uzņēmumiem, un noteikts, ka šīs pārrobežu uzņēmumu papildu izmaksas ļoti lielā mērā rada informācijas vākšana (lielākoties konsultācijas, 30 miljoni EUR), dokumentu iesniegšana (22 miljoni EUR, lielākoties braucienu izmaksas, ja dokumenti jāiesniedz personīgi), sertifikācija (11 miljoni EUR) un dokumentu un datu vākšana (7 miljoni EUR) un ka šīs izmaksas var samazināt ar turpmāku digitalizāciju, sk. [Komisijas dokumentu reģistrs, SWD\(2017\)213 \(europa.eu\)](#).

⁵ Saskaņā ar Eiropas Parlamenta 2023. gada 18. aprīļa rezolūciju (2022/2036(INI)).

⁶ Lēmums (ES) 2022/2481.

⁷ Vienotie kontaktpunkti, kas izveidoti ar Direktīvu 2006/123/EK, sniedz tiešsaistes informāciju, palīdzības pakalpojumus un piekļuvi procedūrām, kas saistītas ar pakalpojumu sniegšanu VDV darbības jomā. Valstu un Komisijas pasākumi ir ievērojami uzlabojuši informācijas pieejamību un kvalitāti.

DECEMBRIS
2018

Regula par vienoto
digitālo vārteju
Stāšanāsspēkā

DECEMBRIS
2020

Dzīvajā:
• Tiešsaistes informācija
(I pielikums) - Centrs
• Valdības līmenī
• Parastie IT rīki
• *Meklēšana*
• *Palīdzības dienesta atrašana*
• *Atsauksmju rīks*
• *Palīdzība*
• *Vienotā tirgus šķēršļu rīks*

DECEMBRIS
2022

Terminš pašvaldībām –
tiešsaistes informācija
(I pielikums)

DECEMBRIS
2023

Dzīvajā:
• Vienreizējā tehniskā
sistēma
• Pamatprocedūras
(II pielikums) tiešsaistē
• Procedūru pārrobežu
pieejamība (I un II
pielikums)

Saskaņā ar VDV regulu Komisija tiek aicināta regulāri novērtēt un pārskatīt šīs regulas piemērošanu, pamatojoties uz statistiku un vārtejā apkopotajām atsauksmēm. Šis pirmais ziņojums⁸ ir iesniegts kā daļa no Komisijas MVU paredzētu atvieglojumu paketes, jo VDV palīdz sasniegt paketes mērķus: regulējuma vienkāršošanu un administratīvās slodzes samazināšanu. Tajā sniegts novērtējums par VDV īstenošanu un to, kā VDV darbojas šodien, cita starpā pamatojoties uz datiem par izmantošanu un lietotāju atsauksmēm. Ziņojumā aprakstīts progress, kas panākts ceļā uz nākamo posmu, sevišķi attiecībā uz procedūru digitalizāciju un *OOTS*. Tajā arī norādīts, kā vēl vairāk uzlabot un paplašināt VDV, lai veicinātu e-pārvaldi konkurētspējīga vienotā tirgus un pilsoņiem pieejamas brīvas pārvietošanās telpas nodrošināšanai.

I daļā galvenā uzmanība veltīta VDV pīlāriem, kas jau ir pieejami tiešsaistē portālā *Your Europe*, proti, informācijas pakalpojumiem, palīdzības dienestiem un atsauksmju rīkam par šķēršļiem vienotajā tirgū. II daļa attiecas uz gaidāmajiem VDV pīlāriem, kas saistīti ar tiešsaistes procedūrām un *OOTS*.

I. ŠOBRĪD TIEŠSAISTĒ. Informācijas, palīdzības pakalpojumu un atsauksmju rīks pret šķēršļiem vienotā tirgū

A. Piekļuve informācijai tiešsaistē portālā *Your Europe*

Portāls *Your Europe* ir vienas pieturas aģentūra, kas savieno ES un valstu valdību portālus un pakalpojumus. Tas piedāvā tiešsaistes piekļuvi augstas kvalitātes **informācijai par noteikumiem un procedūrām, kas piemērojamas uzņēmumiem un pilsoņiem visos pārvaldes līmeņos** (ES, valsts, reģiona un pašvaldības līmenī).

Portālā *Your Europe* uzņēmumi, sevišķi MVU, var atrast visu informāciju, kas tiem vajadzīga uzņēmējdarbības sākšanai⁹, veikšanai vai slēgšanai ES, piemēram, informāciju par nodarbinātību, nodokļiem, preču un pakalpojumu sniegšanu vai piekļuvi finansējumam. Piemēram, uzņēmums, kas meklē iespējas finansēt savu digitālo vai zaļo pārkārtošanos, var uzzināt, kā iegūt piekļuvi finansējumam; vai autotransporta uzņēmums, kas vēlas norīkot transportlīdzekļu vadītājus ārvalstīs, var atrast piemērojamās procedūras vai noteikumus, piemēram, par atalgojumu katrā valstī; arī mazs uzņēmums, kas vēlas paplašināt savu tūrisma darbību ES, var atrast informāciju par konkrētām valstīm piemērojamiem noteikumiem, to atbildību pret ceļotājiem invalīdiem, kā arī par iespējām saņemt ES finansējumu. Savukārt

⁸ VDV regulas 36. pantā ir paredzēts reizi divos gados publicēt ziņojumu par piemērošanu.

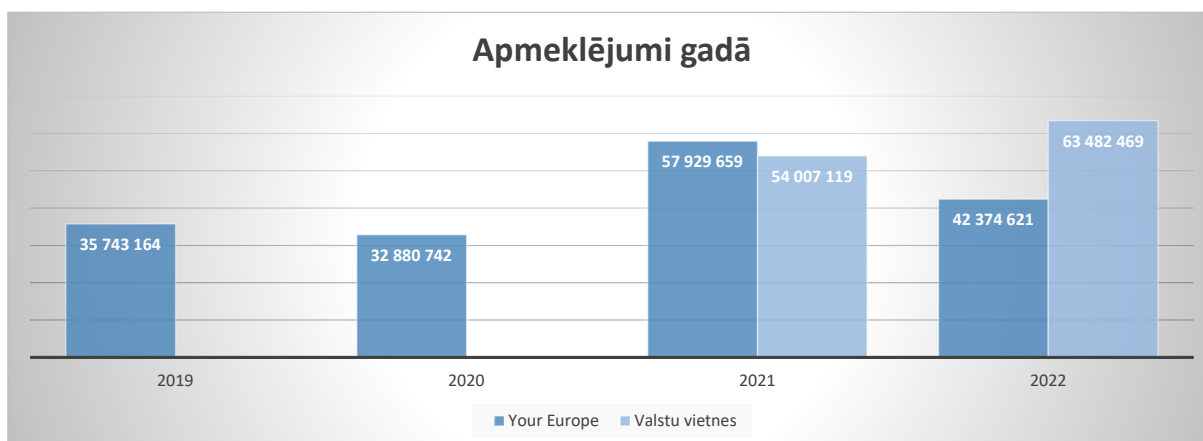
⁹ Saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/1151 13.f pantu informācija par uzņēmumu un filiāļu izveidi un reģistrāciju uzņēmumu reģistros ir jādara pieejama reģistrācijas portālos vai vietnēs, kas ir pieejamas, izmantojot vienotu digitālo vārteju.

pilsoņi var uzzināt, kā pārvietoties, dzīvot, ceļot, studēt un meklēt darbu ES, un informāciju par tādiem tematiem kā veselība un drošība darbā, ceļošanas dokumenti, uzturēšanās formalitātes, veselības aprūpe ārvalstīs, sociālā nodrošināšana, patērētāju tiesības u. c.

Apmeklētāji var uzticēties informācijai portālā *Your Europe*, jo tā nāk tieši no oficiāliem avotiem un tiek atjaunināta ES līmenī, līdzko stājušies spēkā attiecīgie ES tiesību akti. To dara pieejamu uztveramā un viegli saprotamā formā valsts valodā(-ās) un plaši saprotamā svešvalodā¹⁰.

Sasniegumi

Portālam *Your Europe* uzticas un to apmeklē arvien vairāk. 2022. gadā *Your Europe* apmeklējumu skaits sasniedza aptuveni 43 miljonus, tādējādi tas kļuva par trešo visvairāk apmeklēto Komisijas vietni aiz Komisijas korporatīvās vietnes un *EUR-Lex*. Tas notika pēc rekordliela pieauguma 2021. gadā, kad ar Covid-19 saistīto ceļošanas ierobežojumu atcelšana piesaistīja ārkārtīgi daudz apmeklētāju. Attiecīgajām valstu vietnēm, par kurām dalībvalstis paziņojušas Komisijai un kuras ir saistītas ar portālu *Your Europe*, pagājušajā gadā bija 63 miljoni apmeklējumu¹¹. Kopējam VDV saturam¹² ik gadu bija vairāk nekā 100 miljoni apmeklējumu gan 2021., gan 2022. gadā¹³.

1. diagramma. Your Europe un valstu tīmekļa lapu apmeklējumu skaits pirms un pēc VDV ieviešanas

2022. gada statistika liecina, ka portāla *Your Europe* uzņēmumiem domātajās tīmekļa lapās vien lietotāji ir pavadījuši vairāk nekā 120 000 stundas. Pat saskaņā ar piesardzīgu juridisko konsultāciju izmaksu aplēsi VDV **šiem lietotājiem, sevišķi MVU, ļauj ietaupīt aptuveni 2,5 miljonus EUR gadā**, kā arī daudz laika¹⁴. Vidēji vienu portāla *Your Europe* lapu var viegli izlasīt mazāk nekā četrās minūtēs, lai gan tajā ir apkopoti sarežģīti juridiski ES teksti, kuru pilnīgi precīzai izlasīšanai būtu vajadzīgas vairāk nekā divarpus stundas.

Jaunās meklēšanas funkcionalitātes ieviešana 2022. gada augustā (kas aizstāj iepriekšējo meklēšanu brīvā tekstā) ir **ievērojami palielinājusi sekmīgi pabeigto meklējumu skaitu**¹⁵.

¹⁰ Komisijas budžets palīdz dalībvalstīm pārtulkot to noteikumus, parasti angļu valodā.

¹¹ Dalībvalstis paziņo Komisijai savas vietnes, kurās ir VDV regulā norādītais saturs.

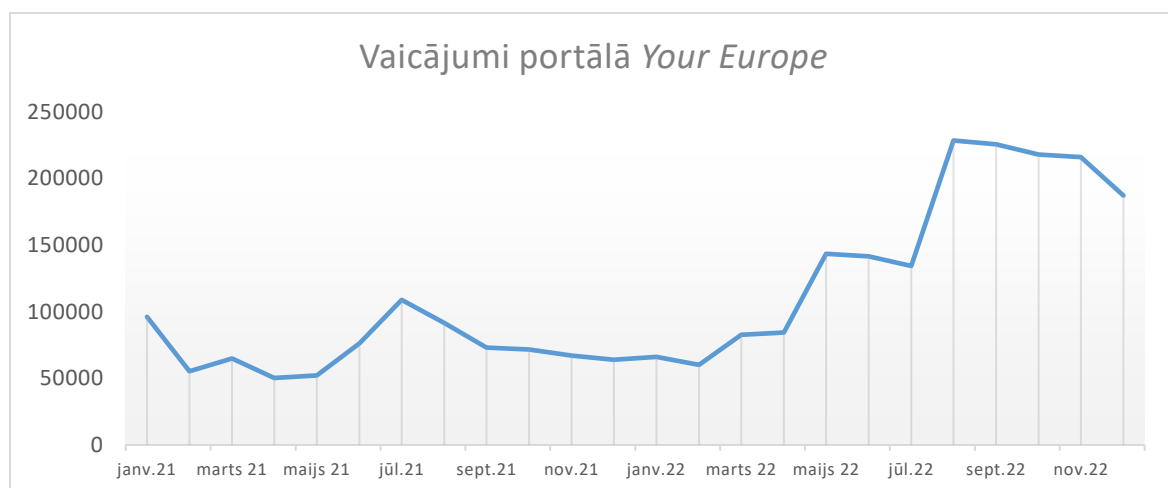
¹² Tostarp ES un valstu tīmekļa lapas.

¹³ [“Europa Analytics” – kā tā darbojas | Eiropas Savienība](#).

¹⁴ MVU informāciju saņem par brīvu. Komisijas statistika par apmeklētājiem rāda, cik daudz laika apmeklētāji pavadījuši katrā lapā. 2022. gadā vairāk nekā 120 000 stundu pavadīts *Your Europe* MVU veltītajās lapās vien. Saskaņā ar *Eurostat* juridisko konsultāciju izmaksas ES vidēji bija 23,9 EUR stundā (2022. gada 3. ceturksnis).

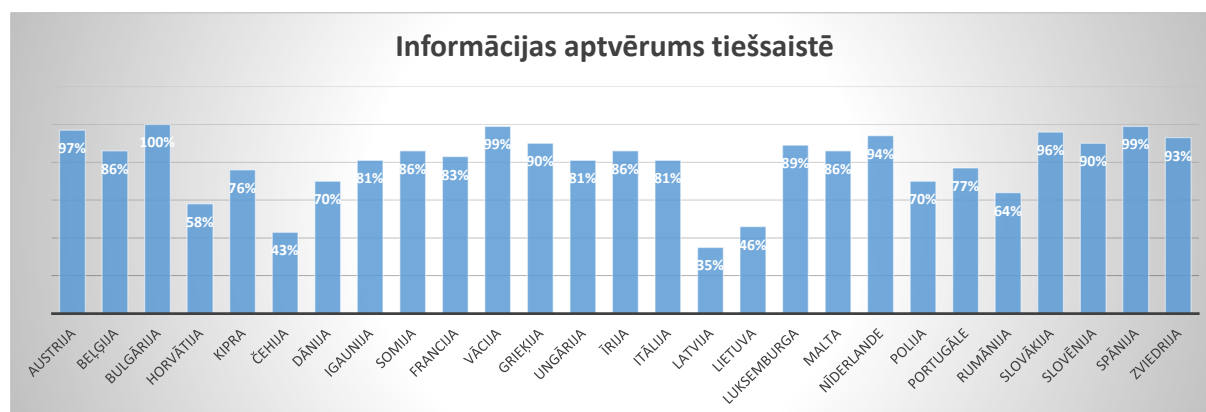
¹⁵ Meklēšanas rezultātus var filtrēt pēc kompetences līmeņa, valodas, atrašanās vietas un satura veida.

2021. gadā portāla *Your Europe* meklēšanas funkcija tika izmantota 871 104 reizes. 2022. gadā šis skaits divkārtšojās, sasniedzot 1 784 566 vaicājumus.

2. diagramma. *Your Europe* iesniegto meklēšanas vaicājumu attīstība kopš darbības uzsākšanas

***Your Europe* aptvērums kļūst arvien plašāks.** No 2023. gada janvāra dalībvalstis ir paziņojušas 40 776 tīmekļa lapas, kas saistītas ar VDV. Dalībvalstu paziņojumi aptvēra 80 % no VDV regulas I pielikumā noteiktajām jomām¹⁶. Šī aptvere pa dalībvalstīm ir redzams 3. diagrammā¹⁷. Līdzīgā kartē pašlaik tiek novērtēta vietējās informācijas aptvere, kas dalībvalstīm ir jāpaziņo arī kopš 2022. gada decembra¹⁸.

3. diagramma. Ar VDV saistītās informācijas procents pa valstīm

2023. gadā veiktais *Your Europe* apmierinātības apsekojums¹⁹ parādīja, ka 92,5 % pilsoņu un 90,3 % uzņēmumu uzskata, ka portāls ir apmierinošs vai kļuvis labāks. 77 % uzņēmumu un

¹⁶ I pielikums attiecas uz informāciju par ceļošanu, darbu un pensionēšanos, transportlīdzekļiem, dzīvesvietu, izglītību un stažēšanos citās dalībvalstīs, veselības aprūpi, pilsoņu un ģimenes tiesībām, patērētāju tiesībām, datu aizsardzību, uzņēmējdarbības sākšanu, vadīšanu un slēgšanu, noteikumiem par nodarbinātību, nodokļiem, preču un produktu prasībām, uzņēmējdarbības finansēšanu, publiskajiem līgumiem un veselības aizsardzību un drošību darbā.

¹⁷ Neraugoties uz plašo aptveri, citas nepilnības ir likušas Komisijai izveidot pilnīgāku informācijas datu kopu. Dalībvalstis regulas prasības ne vienmēr interpretē vienādi, un ir vajadzīgi ievērojami cilvēkresursi un finanšu resursi. Tas var ietekmēt aptveres rādītājus.

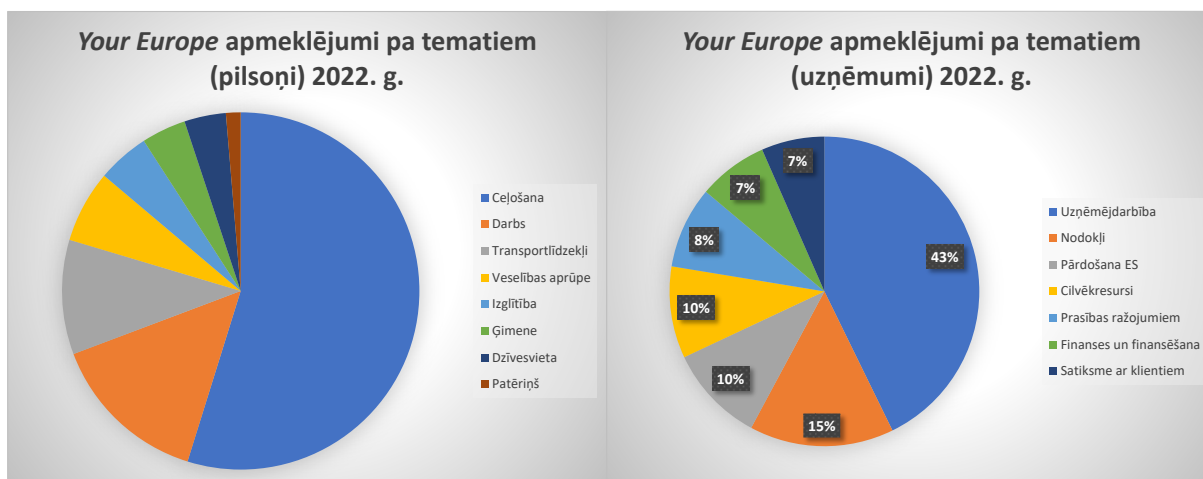
¹⁸ Lai izvairītos no informācijas dublēšanās, VDV valstu koordinatori ir jāinformē attiecīgās tīmekļa lapas tikai tad, ja valsts noteikumi tiek nomainīti ar vietējiem noteikumiem.

¹⁹ Katru gadu tiek veikts apmierinātības apsekojums par portālu *Your Europe*.

76 % pilsoņu apstiprināja, ka ir atraduši meklēto informāciju. 88,4 % uzņēmumu un 90,6 % pilsoņu ieteiktu *Your Europe* draugiem, ģimenes locekļiem vai kolēģiem.

Vārteja ir kļuvusi arvien pieejamāka un pamanāmāka. Vispopulārākās tēmas pilsoņu vidū portālā *Your Europe* ir “Ceļošana” un “Darbs un pensija”. Uzņēmumu visvairāk meklētās tēmas ir “Uzņēmējdarbība” un “Nodokļu politika”. Sākotnējie konstatējumi liecina par salīdzināmiem rezultātiem attiecībā uz valstu tīmekļa lapām²⁰, lai gan portāla *Your Europe* valstu satura lapu apmeklējumi pa tematiem tiek izsekoti tikai kopš 2022. gada augusta, kad tika ieviesta vadītā meklēšana.

Lai nodrošinātu lielāku pamanāmību, Komisija 21 dalībvalstī ir rīkojusi digitālas izstādes, un kampaņa ar 79 ietekmētājiem ir sasniegusi vairāk nekā 9,5 miljonus cilvēku²¹.

4. diagramma. Apmeklējumi pa tematiem, kas saistīti ar pilsoņiem (kreisajā pusē) un uzņēmējdarbību (labajā pusē)

Neparedzētu notikumu vai krīzes gadījumā Komisija izmanto *Your Europe* redzamību, lai sniegtu uzņēmumiem un pilsoņiem informāciju, vai nu mitinot jaunu saturu (piem., attiecībā uz *Brexit*), vai arī sasaistot ar citām Komisijas vietnēm (piem., saistībā ar Ukrainu attiecībā uz informāciju bēgļiem, līdzekļu devējiem, uzņēmumiem).

Uzlabojumu jomas un turpmākie pasākumi

Komisijai un dalībvalstīm būtu jāturpina uzlabot portālu *Your Europe* un tā valstu portālu tīklu kā **galveno avotu** praktiskai, saprotamai, uzticamai un pieejamai informācijai par noteikumiem, procedūrām un uzņēmējdarbības iespējām visos pārvaldes līmeņos.

Komisija turpinās uzlabot **informācijas aptvērumu, atrodamību un piekļuvi informācijai** uzņēmumiem, sevišķi MVU, un pilsoņiem tajās jomās, kas ir būtiskas, lai palīdzētu tiem maksimāli izmantot vienotā tirgus sniegtās iespējas.

- Tā uzlabos **ražotājiem un mazumtirgotājiem informācijas atrodamību par prasībām attiecībā uz produktiem**. Šis jau ir viens no populārākajiem meklēšanas tematiem starp uzņēmumiem. Ņemot vērā lielo noteikumu skaitu, kas piemērojami vienam konkrētam produktam ES valstu līmenī gan attiecībā uz konkrētu produktu, gan starpnozaru līmenī,

²⁰ Problēmas A, B, L un M jomā.

²¹ 90 % respondentu, kuri noskatījās kampaņas video, varēja pareizi identificēt *Your Europe* logotipu. Papildu *Twitter*, *Facebook*, *LinkedIn* un *Google Ad* kampaņa sasniedza vairāk nekā 3 miljonus parādītāju, vairāk nekā 1 miljonu iesaistes darbību, 14 tūkstošus klikšķu uz saitēm, kā arī vairāk nekā 244 000 video skatījumu mēnesī. Augsta redzamība ir radījusi arvien pieaugošu apmeklētāju skaitu.

portāls *Your Europe* kļūs par vienotu piekļuves punktu šīm prasībām. Vienlaikus dalībvalstīm ir jāpastiprina ziņošana par saistītajiem valstu noteikumiem, kā noteikts VDV regulā.

- Tas arī sniegs **informāciju par nodokļiem** lietotājdraudzīgā veidā. Dalībvalstīm jānodrošina, ka datubāzē *Taxes in Europe Database*²² esošā informācija un tehniskā infrastruktūra ir atjaunināta, lai piedāvātu MVU pareizo informāciju.
- Tā kā dalībvalstis pievienos vairāk informācijas, tostarp pašvaldību līmenī, Komisija turpinās to publicēt arvien strukturētākā un lietotājdraudzīgākā veidā. Piemēram, tā ietver informāciju par **pilsētas transportlīdzekļu piekļuves noteikumiem (UVAR)**, piemēram, zemas emisijas zonām vai nodevu uzlīmēm.
- Komisijai un dalībvalstīm būtu jāturpina uzlabot **informācijas par sociālo nodrošinājumu atrodamību**, kas ir būtiska mobilajiem pilsoņiem, darba ņēmējiem un darba devējiem un ir svarīgs nosacījums darba ņēmēju pārvietošanās brīvībai.
- Komisija turpinās uzlabot un modernizēt **jaunu vadītās meklēšanas programmu**. Tas, cik labi tā darbosies, ir atkarīgs arī no dalībvalstu paziņotās informācijas.

Turklāt **Komisija turpinās veidot portālu *Your Europe* par galveno instrumentu, kas ļauj piekļūt būtiskai pamatinformācijai**. Šajā sakarā jau plaši tiek izmantotas esošās iespējas. Piemēram, pilsoņi vai MVU jau tagad var izmantot *Your Europe*, lai pārbaudītu PVN numurus un uzzinātu, vai uzņēmums ir reģistrēts pārrobežu tirdzniecībai ES, kā tas ir nepieciešams daudzām procedūrām. Tas attiecas arī uz Eiropas profesionālo karti. Tāpat valstu satiksmes noteikumi, kas pašlaik publicēti atsevišķā ES vietnē, līdz 2023. gada beigām tiks publicēti portālā *Your Europe*. Komisija arī izpētīs jaunas metodes **satura uzraudzībai**, piemēram, **automatizētas kvalitātes zondes sistēmas**²³.

Visbeidzot, Komisija **novērtēs, kā tiek izmantoti moderni, ar mākslīgo intelektu (MI) darbināmi lieli valodu modeļi**, tostarp dabiskās valodas pazīšanas tehnoloģijas. Ar šiem modeļiem var izveidot dinamiskākas, kontekstam atbilstošas un personalizētas informācijas piegādes sistēmas, kas var radikāli uzlabot veidu, kā lietotāji piekļūst regulējošajam saturam un mijiedarbojas ar to. Galu galā šie rīki var parsēt plašu informācijas apjomu no dažādiem avotiem, tostarp no ES un valstu noteikumiem un procedūrām, un pasniegt to formā, kas pielāgota lietotāju konkrētajām vajadzībām.

Reaģējot uz lielām krīzēm, portāls *Your Europe* nostiprinās savu **oficiālas informācijas izplatītāja** statusu, kā bija, piemēram, sakarā ar pandēmiju vai karu Ukrainā. Kopumā Komisijas dienesti nodrošinās, ka **vietne *Your Europe* tiek izmantota sistemātiskāk, tiklīdz jaunajos ES tiesību aktos** būs noteiktas jaunas informācijas prasības.

- **Dalībvalstis** tiek aicinātas turpināt **uzlabot portālā sniegtās informācijas aptveri un kvalitāti** un paziņot informāciju, kas prasīta VDV regulā.
- **Komisija uzlabos informācijas atrodamību**, īpašu uzsvāru liekot uz jomām, kas ir svarīgas MVU, tostarp prasībām **attiecībā uz produktiem un nodokļiem**. Tā nostiprinās un palielinās tīmekļa vietnes kā **oficiālas un laicīgi sniegtas informācijas izplatītāja** statusu, sevišķi – lielu notikumu un krīžu gadījumā. Visbeidzot, tā **novērtēs, kā tiek**

²² Datubāze “Taxes in Europe” (“Nodokļi Eiropā”) ir Komisijas tiešsaistes informācijas rīks. Tajā ir iekļauta ES dalībvalstu sniegtā informācija par aptuveni 650 nodokļiem: [Taxes in Europe Database v3 \(europa.eu\)](https://taxes.europa.eu/).

²³ Tas varētu ietvert tīmekļa pārmeklētāju (programmatūru, kas indeksē vietņu saturu tā, lai šīs vietnes varētu parādīties meklēšanas rezultātos), lai atklātu vajadzīgās informācijas esību, tulkojumus, *Your Europe* logotipu utt.

izmantoti moderni, ar MI darbināmi lieli valodu modeļi, lai vēl vairāk uzlabotu veidu, kādā notiek regulatīvās informācijas sniegšana lietotājiem, sevišķi MVU.

B. Kvalitatīvas palīdzības sniegšana uzņēmumiem un pilsoņiem

VDV sniedz papildu atbalstu, izmantojot individualizētas palīdzības un problēmu risināšanas pakalpojumus, ja VDV informācijas lapas izrādās nepietiekamas un/vai pilsoņi un uzņēmumi saskaras ar problēmām, mēģinot īstenot savas tiesības vienotajā tirgū²⁴.

Sasniegumi

Pakalpojumu piedāvājums paplašinās. 2020. gada decembrī portālā *Your Europe* kļuva pieejami septiņi galvenie palīdzības pakalpojumi²⁵ kopā ar **palīdzības dienesta meklētāju**²⁶, kas atvieglo piekļuvi šiem pakalpojumiem. Tie ir šādi pakalpojumi: 1) vienotie kontaktpunkti; 2) produktu informācijas punkti; 3) būvizstrādājumu informācijas punkti; 4) valstu profesionālās kvalifikācijas atbalsta centri; 5) valsts pārrobežu veselības aprūpes kontaktpunkti; 6) Eiropas Nodarbinātības dienestu tīkls (*EURES*); 7) strīdu izšķiršana tiešsaistē (*SIT*).

VDV regula ļauj pievienot papildu palīdzības pakalpojumus, ja to piedāvājums papildina esošos pakalpojumus, tie atbilst kvalitātes kritērijiem un neiekasē maksu vai iekasē tikai nelielu maksu²⁷. Šādā veidā ir pievienojušies trīs dienesti un paplašinājuši VDV pakalpojumu piedāvājumu: “Tavs Eiropas padomdevējs” (*YEA*), *SOLVIT* tīkls un Eiropas Patērētāju centru tīkls²⁸. Gandrīz 100 % no šiem pakalpojumiem tagad ir pieejami palīdzības dienesta meklētājā.

Pakalpojums tiek plaši izmantots. 2021. un 2022. gadā kopā palīdzības dienesti sniedza palīdzību 6,5 miljonos gadījumu²⁹, no kuriem 5,3 miljoni bija saistīti ar pilsoņiem un 1,2 miljoni – ar uzņēmumiem. Visbiežāk atbalstītās lietotāju grupas ir darba devēji un darba meklētāji (6 miljoni), uzņēmumi, kas sniedz pakalpojumus, (157 000 gadījumu), patērētāji, kuriem ir jautājumi par viņu tiesībām (120 000) vai kuriem ir strīds ar tiešsaistes tirgotājiem (80 000 lietas³⁰), un cilvēki, kam nepieciešama veselības aprūpe citā valstī (63 000 gadījumu)³¹.

²⁴ Tas var gadīties, ja pārrobežu darbības ir pārāk specifiskas salīdzinājumā ar standarta skaidrojumiem tīmekļa vietnēs vai rodas dažādas grūtības saziņā ar iestādēm.

²⁵ Saskaņā ar VDV regulas III pielikumu.

²⁶ [Palīdzības dienesta meklētājs \(europa.eu\)](https://europa.eu).

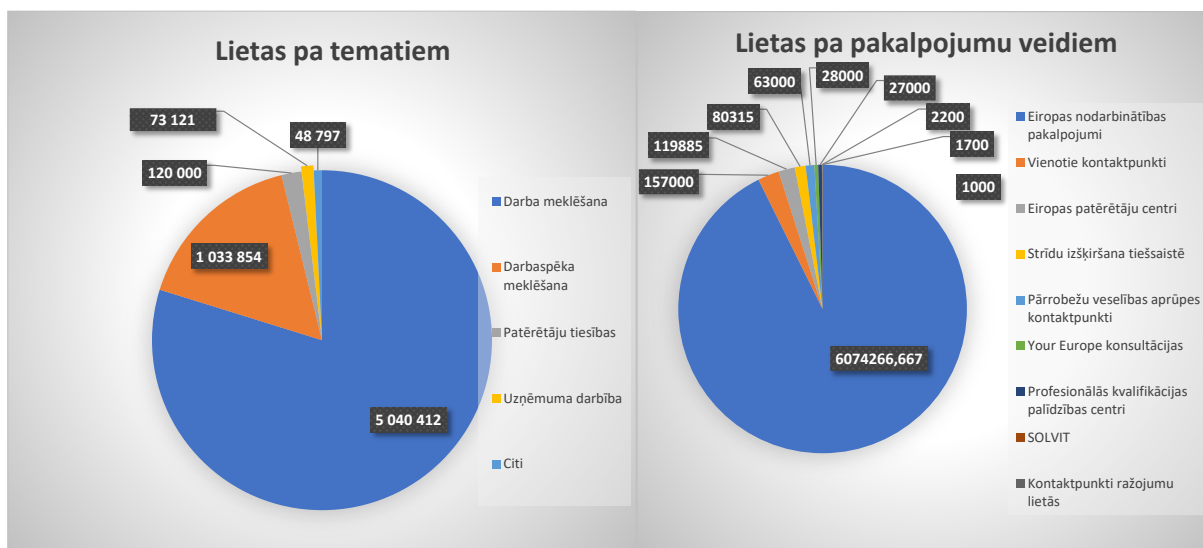
²⁷ VDV regulas 7. panta 3. punkts. Gan valsts, gan ES līmeņa dienesti var izvēlēties iesaistīties VDV.

²⁸ Valsts līmenī ir pievienojies arī Vācijas birojs vienlīdzīgai attieksmei pret ES darba ņēmējiem (*ETO*). Šo procesu ir uzsākusi Vācijas sabiedriskā transporta samierināšanas iestāde.

²⁹ 2022. gadā *YEA* un *SOLVIT* izskatīja attiecīgi vairāk nekā 28 000 lietu (no tiem 20 000 bija atbilstīgas lietas) un 2200 lietu. *SOLVIT* ir atrisinājis 86 % lietu.

³⁰ Šis skaitlis ietver 50 000 ārpustiesas sūdzību, kas ir tiešas sarunas starp patērētāju un tirgotāju, izmantojot platformu un neiesaistot strīdu alternatīvu izšķiršanas struktūru.

³¹ Šie skaitļi balstās uz palīdzības dienestu datiem 21 dalībvalstī.

5. diagramma. Lietu skaits pēc temata un pakalpojumu veida

Uzņēmumi un pilsoņi saņem atbildi divu līdz trīs kalendāro dienu laikā. Tomēr divu veidu produktu kontaktpunktu atbildes laiks aizņem vidēji astoņas līdz deviņas dienas. Tas varētu būt saistīts ar produktu prasību sarežģītību, ko bieži nosaka ES un valstu tiesību aktu dažādība. Nozīme var būt arī resursu ierobežojumiem un tīklu darbplūsmām. Taču tie veido tikai aptuveni 1 % no visiem gadījumiem.

Lietotāju atsauksmes ir pozitīvas. Līdz šim ir savākts vairāk nekā 3200 atsauksmju, izmantojot īpašu atsauksmēm paredzētu rīku³², un vidējais vērtējums ir 4,3 zvaigznes no 5. Tas ir pozitīvs novērtējums, ņemot vērā to, ka neapmierināti lietotāji šāda veida sistēmās ir vairākus³³.

Uzlabojumu jomas un turpmākie pasākumi

Līdz šim lietotāju atsauksmes un lietu statistika vēl nav sistemātiski izmantota kā līdzeklis vispārējā pakalpojumu piedāvājuma uzlabošanai. Lai to mainītu, Komisija sadarbosies ar dalībvalstīm un attiecīgajiem palīdzības dienestiem. Konkrētāk, tas nozīmē, ka pieprasījumu veidu un lietotāju atsauksmju pieaugums un samazinājums tiks pienācīgi uzraudzīts, lai nodrošinātu, ka pilsoņiem un uzņēmumiem var nodrošināt optimālu apkalpošanu. Piemēram, gadījumā, ja vienotais kontaktpunkts saskaras ar to būvniecības uzņēmumu pieprasījumu skaita pieaugumu, kas nāk no citas dalībvalsts, un atsauksmes liecina, ka šādi uzņēmumi neatrod meklēto informāciju, tam būtu jāierosina attiecīgo iestāžu rīcība. Tas varētu uzlabot informāciju par valstu VDV lapām un/vai lūgt Komisiju uzlabot portāla *Your Europe* lapas un/vai veikt citus pasākumus, lai atvieglotu uzņēmējdarbību savā dalībvalstī.

Komisija sāks izsekot, kā **palīdzības pakalpojumu meklētājs** tiek izmantots, lai uzlabotu visvairāk izmantotos pakalpojumus un ļautu MVU un pilsoņiem piedāvāt labākus pakalpojumus, kas ir pieejamāki pārrobežu lietotājiem.

Lai uzlabotu VDV pakalpojumu piedāvājumu, iesaistīties tiek aicināti *Europe Direct* centri, valstu izpildiestādes transporta jomā un palīdzības dienesti intelektuālā īpašuma tiesību

³² Sk. VDV regulas 25. pantu un Īstenošanas regulu (ES) 2020/1121. Pakalpojumu sniedzējiem ir jāaicina lietotāji pēc pakalpojuma izmantošanas sniegt atsauksmes par pakalpojuma pieejamību un kvalitāti.

³³ Šī tendence, ka mazāk apmierināti lietotāji aktīvāk izmanto atsauksmes funkciju, ir ierasts novērojums daudzu gadu laikā portālā *Your Europe*.

aizsardzībai. Tādējādi VDV kļūtu par **patiesu ES līmeņa palīdzības pakalpojumu vienas pieturas aģentūru visos ar vienoto tirgu saistītajos jautājumos.**

Visbeidzot, Komisija VDV vietnēs uzlabos **lietotāju virziena norādes** uz vispiemērotākajiem palīdzības pakalpojumiem, **izstrādājot vienotu informācijas un palīdzības meklēšanas funkciju** tiešsaistē. Lai labāk sasniegtu šo mērķi, varētu arī izpētīt ar MI darbināmus risinājumus.

- Dalībvalstis tiek mudinātas uzlabot līdz šim **nepilnīgo lietotāju atsauksmju un gadījumu statistikas vākšanu** nolūkā izmantot šādu atgriezenisko saiti, lai uzlabotu vispārējo pakalpojumu sniegšanu pilsoņiem un uzņēmumiem.
- Komisija veicinās **problēmu risināšanas pakalpojumu klāsta turpmāku paplašināšanu.** Tā arī uzlabos **virziena norādes** uz VDV palīdzības pakalpojumiem.

C. Ziņošana par šķēršļiem nolūkā uzlabot vienotā tirgus darbību

Uzņēmumi un pilsoņi, kas saskaras ar šķēršļiem vienotajā tirgū, var par tiem ziņot tieši portālā *Your Europe*, augšējā izvēlnē noklikšķinot uz “Ziņot par šķēršli”. Tādējādi atveras tīmekļa veidlapa, kurā iespējams sniegt informāciju par šķēršļiem vienotajā tirgū³⁴, kurus dalībvalstīm būtu jānovērš. **Vienotā tirgus šķēršļu novēršanas rīks (SMOT)** vāc un analizē šos datus. Tā galvenais mērķis ir sniegt ieskatu par visneatliekamākajām iekšējā tirgus problēmām no uzņēmumu un pilsoņu viedokļa³⁵ un veicināt uz datiem orientētu politiku.

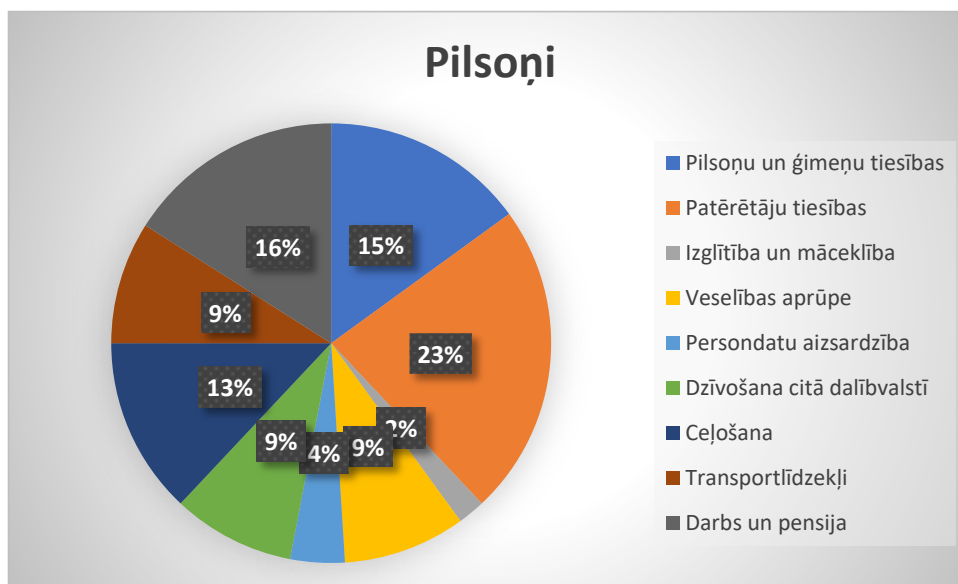
Sasniegumi

Kopš 2020. gada decembra *SMOT* jau ziņojis par 1511 šķēršļiem. Paziņotie šķēršļi un kopsavilkuma infopanelis dalībvalstīm un Komisijai ir pieejams reāllaikā, un anonimizētas datu kopas reizi gadā tiek publicētas ES Atvērto datu portālā.

80 % no paziņotajiem šķēršļiem attiecas uz pilsoņiem. Attiecībā uz pilsoņiem visvairāk jautājumu (visbiežāk minētie gadījumi) attiecas uz patērētāju tiesībām (23 % no gadījumiem attiecībā uz pilsoņiem), darbu un pensionēšanos (16 %), pilsoņu un ģimenes tiesībām (15 %).

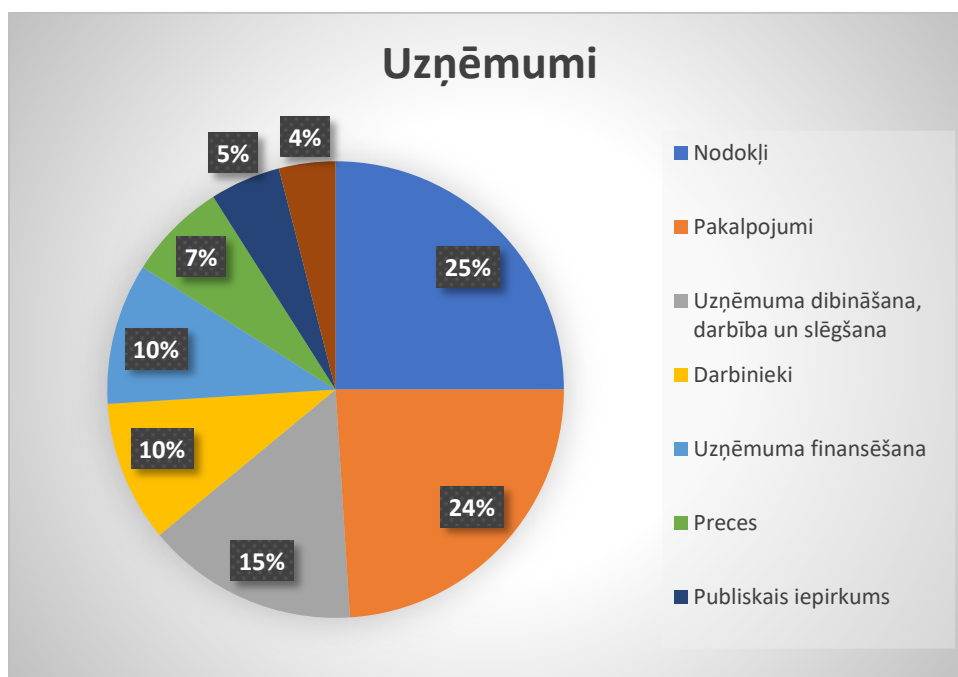
³⁴ Katrs gadījums tiek anonīmi glabāts VDV pārvaldības rīkā. Valstu koordinatori un Komisijas administratori var piekļūt vizualizētai statistikai informācijas panelī.

³⁵ VDV regulas 1. panta 1. punkta c) apakšpunkts un 26. pants.

6. diagramma. Šķēršļi, par kuriem ziņots portālā Your Europe, pa tematiem (pilsoņi)

20 % no paziņotajiem šķēršļiem attiecas uz uzņēmumiem. Attiecībā uz uzņēmumiem visvairāk ziņots par šķēršļiem saistībā ar nodokļiem (25 %), kam seko pakalpojumu sniegšana (24 %), darījumdarbības sākšana, veikšana un slēgšana (15 %), finansējums (10 %) un darba ņēmēju nodarbinātība (10 %).

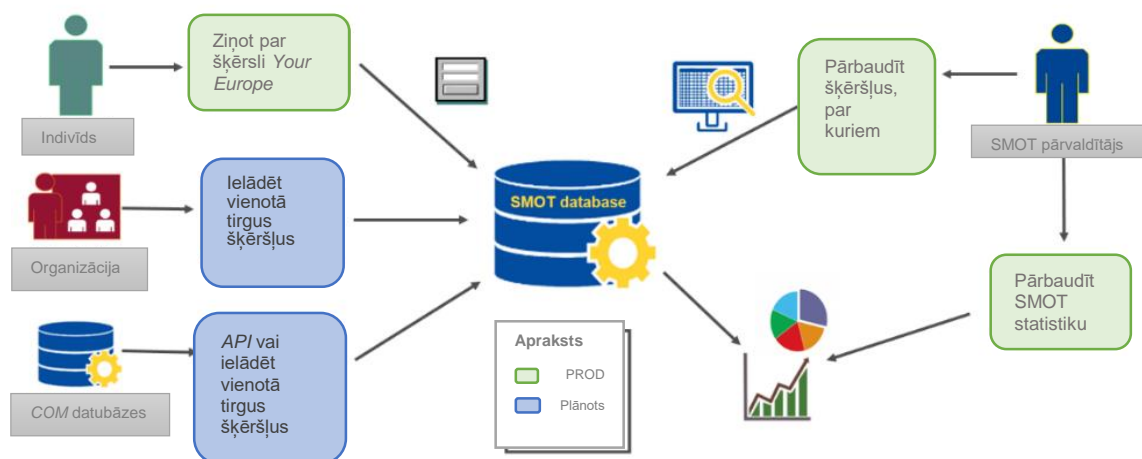
7. diagramma. Šķēršļi, par kuriem ziņots portālā Your Europe, pa tematiem (uzņēmumi)

Uzlabojumu jomas un turpmākie pasākumi

Portāla *Your Europe* lietotājiem ne vienmēr ir skaidrs, ka *SMOT* nav paredzēts atsevišķu lietu risināšanai. Šim konkrētajam lietojumam lietotāji tiek novirzīti uz valstu palīdzības dienestiem vai ES pārvaldītiem pakalpojumiem, piemēram, *SOLVIT*³⁶ un “Tavs Eiropas padomdevējs” (*YEA*). Tāpēc ir jāprecizē norādījumi lietotājiem un lietotāja darbību secība šajā gadījumā.

³⁶ *SOLVIT* ir bezmaksas tiešsaistes pakalpojums, kura mērķis ir sniegt risinājumus pilsoņiem un uzņēmumiem, kuru tiesības ir pārkāpušas valsts iestādes.

Tuvākajā nākotnē ar šo rīku plānots **apkopot datus, kas ar portāla *Your Europe* starpniecību savākti par daudziem šķēršļiem no dažādiem avotiem**³⁷, tostarp *YEA*, *SOLVIT*, Eiropas Biznesa atbalsta tīkla (*EEN*)³⁸ un Eiropas Patērētāju centriem (*ECC*). Ir plānots iekļaut arī datus, ko sniegušas brīvprātīgā darba uzņēmējdarbības organizācijas, piemēram, *Eurochambres*, un MVU atsauksmju mehānisms, kas ir ES apmierinātības apsekojums, ko vada *EEN*³⁹. Kā parādīts turpmāk, tam nepieciešama vieddatu integrācija, standartizācija un vizualizācija⁴⁰.

8. diagramma. SMOT sastāvdaļas

Lai izmantotu tādu neapstrādātu datu potenciālu, kas iegūti, integrējot dažādus avotus, ir vajadzīga moderna analīze. Šajā nolūkā Komisija **izpētīs iespēju izmantot tādas tehnoloģijas kā mākslīgais intelekts**, mašīnu mācīšanās un dabiskās valodas apstrāde, lai noteiktu paziņoto šķēršļu avotu (piem., informācijas trūkums, juridiska, izpildes nodrošināšanas vai procesuāla problēma utt.), attiecīgos modeļus un darbības, kas būtu jāveic.

Komisija kopā ar dalībvalstīm arī izdos norādījumus par to, kā visus esošos instrumentus izmantot, lai novērstu paziņotos šķēršļus, tostarp **Komisijas un dalībvalstu atbildību šķēršļu novēršanā un SMOT lomu**. Pieejamie instrumenti ir, piemēram, pasākumi reģionālā vai valsts līmenī, dalībvalstu un Komisijas sadarbība, pārkāpumu procedūras, jauni Komisijas priekšlikumi utt. Dati varētu arī palīdzēt noteikt šķēršļus, kas jāapspriež un jānovērš steidzamā kārtā Vienotā tirgus noteikumu izpildes panākšanas darba grupā (*SMET*), kas ir augsta līmeņa forums, kurā Komisija un dalībvalstis sadarbojas, lai nodrošinātu vienotā tirgus pienācīgu darbību.

- Komisija 2023. gadā pabeigs portālā *Your Europe* par šķēršļiem savāktu datu integrēšanu ar dažādiem avotiem, sevišķi ar *YEA*, *SOLVIT*, *EEN* un *ECC*, kā arī ar datiem no iesaistītajām brīvprātīgā darba uzņēmējdarbības organizācijām (proti, *Eurochambres* un MVU atsauksmju mehānisma). Komisija arī **izpētīs iespēju izmantot tādas tehnoloģijas kā mākslīgais intelekts**.

³⁷ [Atsauksmes par šķēršļiem \(europa.eu\)](https://europa.eu).

³⁸ Apspriešanās ar *EEN* rezultātā tika izstrādātas divas atšķirīgas ievades formas un infopaneļi pilsoņiem un uzņēmumiem, kā arī jauns modulis datu saņemšanai no ārējām uzņēmējdarbības organizācijām. Šīs izmaiņas datos būs redzamas 2023. gada beigās. Komisija arī investēs infopaneļa un ziņošanas prasību turpmākā izstrādē, piem., gada ziņojumā par vienoto tirgu.

³⁹ MVU atbalsta aģentūras reģistrē gadījumus, par kuriem MVU ir ziņojuši savā ikdienas darbībā sistēmā. MVU atsauksmju mehānismam un *SMOT* ir kopīgs mērķis – labāk izmantot saņemtās atsauksmes.

⁴⁰ *SMOT* tehnoloģiskās sastāvdaļas ir datu ievades veidlapa portāla *Your Europe* un valstu VDV lapās, lietu pārvaldības sistēma un statistikas infopaneļis.

- Dalībvalstu pārstāvji un Komisija izdos norādījumus par to, kā novērst paziņotos šķēršļus. Uzlaboti dati varētu arī palīdzēt apzināt šķēršļus, kas *SMET* ietvaros jānovērš vissteidzamāk.

II. DRĪZUMĀ – tiešsaistes procedūras un vienreizējas iesniegšanas tehniskā sistēma

Svarīgs vienotās digitālās vārtejas mērķis ir vienkāršot pārvaldību uzņēmumiem un pilsoņiem vienotajā tirgū. Mērķis ir ievērojami vienkāršot lietotāju pārvietošanos, lai **mazinātu nevajadzīgu birokrātiju un administratīvo slogu** uzņēmumiem un pilsoņiem. Gaidāms, ka vienreizējas iesniegšanas princips pozitīvi ietekmēs dalībvalstu budžetu⁴¹.

Līdz 2023. gada decembrim dalībvalstis nodrošina to:

- ka tad, kad valstu lietotāji var piekļūt valsts procedūrām un tās izpildīt tiešsaistē, to nediskriminējoši var izdarīt arī pārrobežu lietotāji;
- ka valsts un pārrobežu lietotājiem – uzņēmumiem un pilsoņiem – ir piekļuve tiešsaistē 21 procedūru veidam⁴² (1. tabula).

Visi VDV regulas II pielikumā minētie procedūru veidi tiks pilnībā piedāvāti tiešsaistē⁴³, kas nozīmē, ka lietotājus varēs identificēt un viņi varēs autentificēties, aizpildīt un parakstīt pieteikumu tiešsaistē, elektroniski saņemt paziņojumu par procedūras pabeigšanu un saņemt attiecīgos rezultātus digitālā formātā.

UZŅĒMUMIEM	PILSONIEM
Paziņot par uzņēmējdarbību, ar to saistītajām izmaiņām un tās izbeigšanu ⁴⁴	Reģistrēt adreses maiņu
Pieprasīt atļauju veikt uzņēmējdarbību	Pieprasīt uzturēšanās apliecinājumu
Reģistrēties kā darba devējam pensiju un sociālā nodrošinājuma sistēmā	Pieprasīt dzimšanas reģistrācijas apliecinājumu
Reģistrēt darbiniekus pensijai un sociālajai apdrošināšanai	Pieprasīt noteikt tiesību aktus sociālā nodrošinājuma jomā
Paziņot par darbinieka līguma izbeigšanu sociālā nodrošinājuma iestādēm	Paziņot par privātās vai darba dzīves apstākļu maiņu sociālā nodrošinājuma nolūkos
Veikt sociālās iemaksas par darbiniekiem	Pieteikties uz Eiropas veselības apdrošināšanas karti (EVAK)
Deklarēt uzņēmumu ienākuma nodokli	Pieprasīt pensiju
	Pieprasīt informāciju par iegūtajām pensijas tiesībām

⁴¹ Sk. [E-pārvaldības un administratīvā sloga samazināšanas pētījumu](#), kurā tika aprēķināts, ka dalībvalsts (Dānija kā piemērs) varētu ietaupīt līdz 100 miljoniem EUR gadā, konkrētā programmā īstenojot vienreizējas iesniegšanas principu.

⁴² VDV regulas II pielikumā ir uzskaitīti procedūru veidi, uz kuriem attiecas VDV.

⁴³ Saskaņā ar VDV regulas 6. panta 4. punktu Komisija un dalībvalstis līdz 2023. gada decembrim nodrošina, ka Iekšējā tirgus informācijas sistēma (*IMI*) ir gatava izmantošanai dalībvalstīs, lai kopīgā repozitorijā paziņotu procedūras, kurās var būt nepieciešama fiziska klātbūtne.

⁴⁴ Kā norādīts VDV regulas II pielikumā, ir izslēgtas šādas procedūras: maksātspējas vai likvidācijas procedūras, uzņēmējdarbības sākotnējā reģistrācija uzņēmumu reģistrā un procedūras, kas attiecas uz uzņēmumu vai sabiedrību dibināšanu, un jebkādi uzņēmumu vai sabiedrību vēlāk iesniegti pieteikumi LESD 54. panta otrās daļas nozīmē.

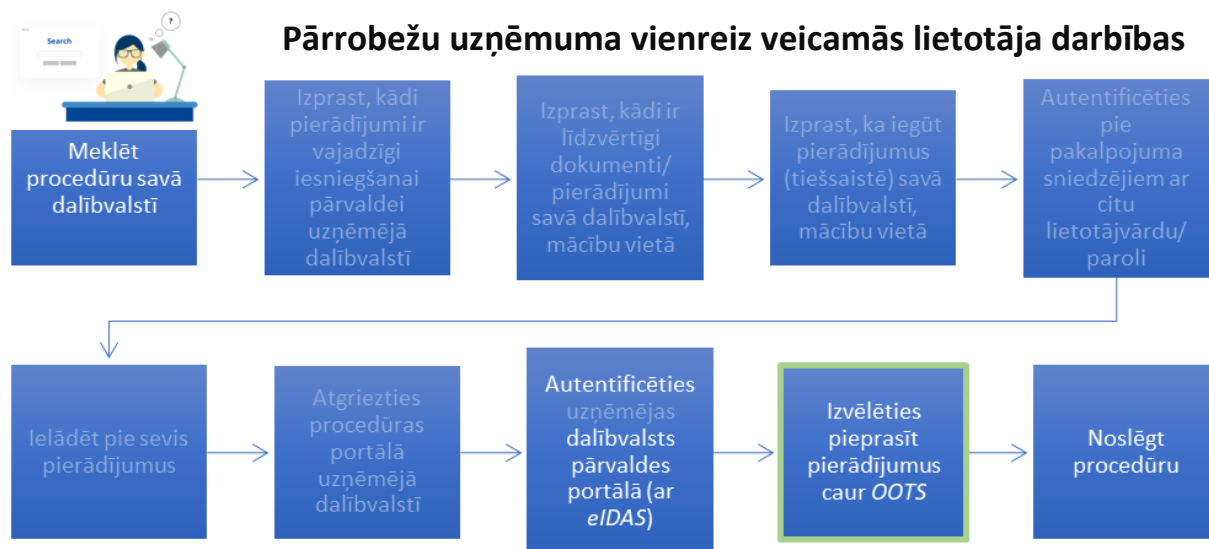
	Deklarēt ienākuma nodokli
	Reģistrēt mehānisko transportlīdzekļus
	Iegādāties mehānisko transportlīdzekļu maksas ceļu vai emisiju uzlīmes
	Pieteikties uzņemšanai augstākās izglītības iestādē
	Pieteikties uz finansējumu augstākās izglītības iegūšanai
	Pieprasīt atzīt akadēmiskos diplomus

1. tabula. 21 procedūru veids, kas jādigitalizē uzņēmumu un pilsoņu vajadzībām

Turklāt līdz 2023. gada decembrim Komisija ieviesīs **OOTS kopīgos dienestus** (proti, datu pakalpojumu direktoriju (*Data Service Directory*), apliecinājumu starpnieku (*Evidence broker*) un semantisko repozitoriju (*Semantic repository*). Dalībvalstis nodrošinās **tehnisko saikni starp savu procedūru portāliem un kopīgajiem dienestiem**, lai nodrošinātu automatizētu un drošu pārrobežu apmaiņu ar pierādījumiem dokumentu vai strukturētu datu veidā, kas vajadzīgi šo procedūru pabeigšanai.

Pateicoties īpašai procedūrai saskaņā ar VDV, lietotājam, lai pabeigtu šīs procedūras, vairs nebūs jāsarokas ar atšķirīgām procedūrām dalībvalstīs un problēmām ar dokumentiem, kuri izdoti dažādās dalībvalstīs vai dažādās vietnēs. Sācis darbu portālā *Your Europe*, lietotājs varēs autentificēties jebkurā tiešsaistes procedūru portālā, ātrāk identificēt nepieciešamos dokumentus un uzsākt dokumentu un datu apmaiņu starp kompetentajām iestādēm. Lietotājam vairs nevajadzēs meklēt, izgūt un lādēt augšup un lejup dokumentus. Pateicoties **OOTS, VDV samazinās mobilitātes izmaksas vienotajā tirgū, administratīvās nesaskaņas un šķēršļus**, vienlaikus neuzliekot papildu pienākumus pilsoņiem un uzņēmumiem.

Vienkāršošanu var ilustrēt un izskaidrot šādi:

Piemēram, kāds **Itālijas MVU vēlas** pieteikties uz atļauju darboties Vācijā. **OOTS** dos iespēju pabeigt procedūras, izmantojot tiešu piekļuvi attiecīgajam Vācijas procesuālajam portālam, izmantojot portālu *Your Europe*. Lai procedūru pabeigtu tiešsaistē, Vācijas portāls lūgs Itālijas MVU (juridisko) pārstāvi sniegt nepieciešamo apliecinājumu (piem., Itālijā un Austrijā iegūtus profesionālās kvalifikācijas sertifikātus), kas jāizgūst, izmantojot **OOTS**. **OOTS** tiks izmantots,

lai automātiski pieprasītu un atrastu nepieciešamo apliecinājumu, ļaujot iestādēm automātiski apmainīties ar oficiāliem dokumentiem (pirms tam lietotājs iesniedz skaidru pieprasījumu un apliecinājuma priekšskatījumu).

Sasniegumi

Sākotnējā informācija, kas apkopota saistībā ar e-pārvaldes etalona ziņojumu (*eGovernment Benchmark Report*)⁴⁵, liecina par **būtisku progresu VDV regulā ietverto procedūru digitalizācijā**: 81 % no ES-27 + procedūrām tiešsaistē var izpildīt valstspiederīgie un 46 % – pārrobežu lietotāji, savukārt ar VDV saistītās procedūras – attiecīgi vidēji 84 % un 47 %. Komisija sadarbojas ar dalībvalstīm, lai risinātu problēmas, kas radušās attiecīgo procedūru digitalizācijas gaitā.

Attiecībā uz automatizētu pierādījumu apmaiņu **Komisija pieņēma OOTS tehniskās un darbības specifikācijas**⁴⁶ un izveidoja sešas grupas, lai veiktu šādus galvenos uzdevumus: pierādījumu kartēšana, tehniskais dizains, drošība, standartizācija, testēšana un darbības pārvaldība. Komisija izstrādā OOTS kopīgos dienestus un atbalsta dalībvalstis attiecībā uz to, kā nodrošināt tehnisko saikni starp to procedūru portāliem un kopīgajiem dienestiem. Komisijas organizētie plaša mēroga pasākumi (tā sauktie *Projectathons*)⁴⁷ ir apliecinājuši Komisijas izstrādāto OOTS kopīgo dienestu augsto funkcionālās gatavības pakāpi.

Lai nodrošinātu sadarbību starp OOTS un ES digitālās identitātes (*EUDI*) maku, Komisija arī izveidoja dalībvalstu ekspertu grupu, lai novērtētu trīs sinerģijas veidus: lietotāju pieredzi, ieguldījumus un semantiku. Tiklīdz *EUDI* maks sāks darboties, lietotāji varēs izmantot papildu procesuālās iespējas. Piemēram, lietotāji varēs atklāt savus identitātes un elektroniskos dokumentus no *EUDI* maka procedūru portāliem vai izmantot OOTS, lai iegūtu elektroniskos dokumentus tieši no autentiskā informācijas avota⁴⁸. Apliecinājumi, kas izgūti no OOTS, arī būs lejupielādējami.

Visbeidzot, vairāk lietotāju varēs izmantot VDV (tostarp OOTS) un tās piedāvātos vienkāršojumus, jo Komisija jauno likumdošanas iniciatīvu ietvaros ir ierosinājusi paplašināt to piemērošanas jomu arī uz jauniem izmantošanas gadījumiem. Dažas no iniciatīvām skars plašu pilsoņu un uzņēmumu loku, piemēram, saistībā ar īstermiņa izmitināšanas pakalpojumiem un vadītāju apliecībām⁴⁹. Citas būs saistītas ar atļauju piešķiršanu stratēģiskiem projektiem, kas ir būtiski zaļā kursa industriālā plāna īstenošanai, piemēram, tie, kas minēti neto nulles emisiju industrijas aktā un Eiropas Kritiski svarīgo izejvielu aktā.

Turpmākie pasākumi

- *Atskaites punkta sasniegšana 2023. gada decembrī*

Komisija **darīs pieejamus OOTS kopīgos dienestus**, tostarp saskarnes, kas ļauj valstu koordinatoriem, kompetentajām iestādēm, starpniecības platformām un Komisijai pārvaldīt šajos pakalpojumos ietverto informāciju. Komisija pabeigs *IMI* kopīgo repozitoriju attiecībā uz uzņēmumiem no tiešsaistes procedūrām un *IMI* darbplūsmu apliecinājumu autentiskuma pārbaudei. Tas palīdzēs dalībvalstīm pabeigt iestāžu reģistrāciju *IMI*⁵⁰.

⁴⁵ Eiropas Komisija, E-pārvaldes etalons 2022 – ieskata ziņojums, 32. lpp.

⁴⁶ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2022/1463 (2022. gada 5. augusts).

⁴⁷ Sastāv no sadarbības un atbilstības testiem strukturētā vidē, lai atbalstītu OOTS izstrādi un ieviešanu.

⁴⁸ Varētu paredzēt arī citas sinerģijas, piemēram, OOTS pakalpojumu atkalizmantošanu, ko veic *EUDI*.

⁴⁹ Priekšlikums – Direktīva, ar kuru groza Direktīvu (ES) 2015/413, ar ko veicina pārrobežu apmaiņu ar informāciju par ceļu satiksmes drošības noteikumu pārkāpumiem. COM(2023) 126 final.

⁵⁰ Saskaņā ar VDV regulas 6. panta 4. punktu un 15. pantu.

Dalībvalstis nodrošina veiksmīgu integrācijas procesu, lai izveidotu **saikni starp procedūru portāliem un kopīgajiem dienestiem**. Tā kā *OOTS* paļaujas uz *eIDAS* autentifikāciju, ko reglamentē *eIDAS* regula, dalībvalstīm ir laikus jāpaziņo fizisko un juridisko personu elektroniskās identifikācijas un autentifikācijas shēmas.

- ***Maksimāli jāizmanto priekšrocības, ko sniedz vienreizējas iesniegšanas procedūras tiešsaistē***

Komisija pētīs iespējas **paplašināt VDV darbības jomu, iekļaujot papildu procedūras**, piemēram, sociālās ekonomikas un sociālā nodrošinājuma koordinācijas jomā. Te var palīdzēt sistemātiskāka procedūru analīze, īpaši pievēršoties tām procedūrām, kas palīdz uzņēmumiem un pilsoņiem veikt uzņēmējdarbību, kā arī pārvietoties un strādāt citā ES valstī.

Turklāt dalībvalstīm un Komisijai būtu jāveicina pakāpeniska **administratīvo procedūru saskaņošana un vienkāršošana** saskaņā ar VDV visā ES, piemēram, izmantojot savstarpējo mācīšanos, tādējādi palīdzot sasniegt mērķi – samazināt ziņošanas prasības par 25 %⁵¹. Valsts iestādes, kurās ir sarežģītāki administratīvie procesi, varētu mācīties no iestādēm, kuras izmanto vienkāršākas procedūras, un vēl vairāk veicināt administratīvo vienkāršošanu un saskaņošanu.

- ***OOTS sniegto priekšrocību maksimāla izmantošana***

Tā kā *OOTS* ir pirmā ES mēroga pārrobežu un starpnozaru pārvaldes iestāžu datu telpa, kas savieno publiskās iestādes, kuras darbojas kā uzticami autentiski informācijas avoti, *OOTS* ir jaunās ES kopīgās datu telpas galvenais elements. **Komisija nodrošinās, ka *OOTS* datu telpa tiks integrēta kopīgajās Eiropas datu telpās publiskās pārvaldes iestādēm**⁵² un ka tā būs sadarbībspējīga ar citām nozaru datu telpām, piemēram, ES veselības datu telpu⁵³. Tas nodrošinās pārrobežu piekļuvi datiem ārpus konkrētas nozares.

Komisija turpinās pētīt visas iespējamās saiknes starp *OOTS* un citām ES sistēmām (piem., sociālā nodrošinājuma informācijas elektronisko apmaiņu (*EESSI*)) vai iniciatīvām. Tā arī pēta, kā *OOTS* var palīdzēt lietotājiem, sevišķi MVU, **vienkāršot to ziņošanas pienākumus**, piemēram, attiecībā uz vairākkārtēju ziņošanu.

Attiecībā uz *OOTS* turpmāko attīstību būtu jāizpēta **iespējamie ieguvumi no tādām iniciatīvām kā Eiropas blokķēžu pakalpojumu infrastruktūra**, kas uzsākta saskaņā ar Eiropas Blokķēdes partnerību un kuras mērķis ir pārveidot publiskos pakalpojumus atbilstoši “Web 3.0” laikmetam.

- Dalībvalstis nodrošina veiksmīgu integrāciju, lai izveidotu **savienojumu starp procedūru portāliem un kopīgajiem dienestiem**. Tās **paziņo *eIDAS* autentifikācijas shēmu**, sevišķi attiecībā uz juridiskām personām, un vienojas par **darbības kārtību**, lai nodrošinātu *OOTS* efektīvu darbību un uzturēšanu.
- Komisija centīsies **paplašināt VDV, iekļaujot tajā papildu procedūras**. Tā veicinās VDV izmantošanu, lai panāktu **administratīvo vienkāršošanu un saskaņošanu**, sevišķi izmantojot **profesionālapskati un savstarpējo mācīšanos**. Tā nodrošinās, ka ***OOTS* datu telpa nemanāmi integrējas plašākā ES kopīgā datu telpā**.

⁵¹ Kā 2023. gada 15. martā Eiropas Parlamentā paziņoja Komisijas priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena.

⁵² Citas datu telpas ir, piem., valsts pārvaldes juridisko datu telpa, publiskā iepirkuma datu telpa (sk. 2023/C 98 I/01) un valsts pārvaldes drošības datu telpa inovācijai (SWD/2022/45 final).

⁵³ COM(2022) 197 final.

SECINĀJUMI

VDV ir svarīgs e-pārvaldes instruments, kura mērķis ir nodrošināt **vienotā tirgus labāku darbību un konkurētspēju**. Tā radikāli uzlabo Eiropas uzņēmējdarbības vidi, un tai ir būtiska nozīme MVU atbalstīšanā. VDV tiek pilnā mērā īstenota un atbalsta arvien vairāk uzņēmumu un pilsoņu visā Eiropā.

Dalībvalstis tiek mudinātas iekļaut VDV savos valsts ceļvežos, kas jāpieņem līdz 2023. gada 9. oktobrim, lai sasniegtu 2030. gada digitālās desmitgades mērķrādītājus un veicinātu ES digitālo pārveidi⁵⁴.

Komisija izmanto iespēju, ko sniedz šis ziņojums, lai uzrunātu MVU pārstāvjus, tīklus un ieinteresētās personas un apkopotu viņu atsauksmes, cenšoties pastāvīgi uzlabot šo instrumentu.

⁵⁴ [Eiropas digitālā desmitgade: digitālie mērķrādītāji 2030. gadam \(europa.eu\)](https://europa.eu/europa/en/digital-decade).